

Харківський національний університет внутрішніх справ
Факультет № 1

**ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Навчальний посібник

До 100-річчя підготовки
охоронців правопорядку у Харкові

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, доцента В.В. Сокурєнка*

Харків 2017

УДК 351.74 (075)(477)
ББК 67.9 (4УКР) 301.163я73
3 19

Рекомендовано до друку Вченою радою
Харківського національного університету внутрішніх справ
(протокол № 8 від 30.08.2017)
Навчальний посібник підготовлено у межах науково-дослідної теми
«Удосконалення системи правоохоронних органів щодо забезпечення
фінансово-економічної безпеки України» (№ державної реєстрації 0116U006814)

Рецензенти:

Клюєв Олександр Миколайович – директор Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. засл. проф. М.С. Бокарюса, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України.

Куліш Аятолій Миколайович – директор навчально-наукового інституту права Сумського державного університету, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України.

Комзюк Аятолій Трохимович – професор кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

3 19

Законодавче забезпечення правоохоронної діяльності : навчальний посібник (до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку у Харкові) / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В.В. Сокурєнка. – Х. : Стильна типографія, 2017. – 1164 с.

ISBN 978-617-7602-01-8

У навчальному посібнику представлено методичні рекомендації, пропозиції і зауваження до проєктів нормативно-правових актів та наукові роз'яснення окремих положень чинного законодавства, розроблені фахівцями Харківського національного університету внутрішніх справ.

Наукові праці, що включено до навчального посібника, безпосередньо стосуються питань удосконалення форм і методів діяльності слідчих та інших підрозділів органів Національної поліції України.

Для працівників органів Національної поліції України, науковців, викладачів, аспірантів, докторантів, курсантів, студентів та слухачів навчальних закладів юридичного профілю, а також усіх, хто цікавиться питаннями удосконалення діяльності органів Національної поліції України і інших органів правопорядку.

УДК 351.74 (075)(477)
ББК 67.9 (4УКР) 301.163 я73

ISBN 978-617-7602-01-8

© Харківський національний університет внутрішніх справ, 2017
© В.В. Сокурєнка, О.М. Музичук та ін., 2017

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА

- Сокурєнко Валерій Васильович**, ректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент;
- Бандурка Олександр Маркович**, професор кафедри теорії та історії держави і права факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, Заслужений юрист України;
- Гусаров Сергій Миколайович**, професор кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, Заслужений юрист України;
- Швець Дмитро Володимирович**, перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук;
- Бурдін Михайло Юрійович**, проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент;
- Ключко Анатолій Миколайович**, проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент;
- Грищенко Олександр Володимирович**, проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;
- Данильченко Юрій Броніславович**, прокурор Харківської області, державний радник юстиції 2 класу, кандидат юридичних наук, Почесний працівник прокуратури України;
- Безпалова Ольга Ігорівна**, завідувач кафедри адміністративної діяльності поліції факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;
- Головко Олександр Миколайович**, професор кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України;
- Джафарова Олена В'ячеславівна**, професор кафедри адміністративної діяльності поліції факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;
- Комзюк Анатолій Трохимович**, професор кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України;
- Корж Валентина Павлівна**, професор кафедри кримінально-правових дисциплін факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

- Захарченко Оксана Валентинівна**, доцент кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Іванцов Володимир Олександрович**, доцент кафедри адміністративної діяльності поліції факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Калніченко Лідія Іванівна**, доцент кафедри теорії та історії держави і права факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Книженко Світлана Олександрівна**, доцент кафедри криміналістики та судової експертології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Левашов Олександр Семенович**, завідувач кафедри іноземних мов факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент;
- Лисенко Андрій Миколайович**, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності та розкриття злочинів факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Лозова Світлана Миколаївна**, доцент кафедри криміналістики та судової експертології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент;
- Малиновська Тетяна Миколаївна**, старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем протидії злочинності Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Марков В'ячеслав Валерійович**, декан факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;
- Марчук Микола Іванович**, завідувач кафедри конституційного і міжнародного права факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Матюшкова Тетяна Петрівна**, доцент кафедри криміналістики та судової експертології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Михайлова Юлія Олегівна**, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем протидії злочинності Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;

- Моргунов Олександр Анатолійович**, завідувач кафедри спеціальної фізичної підготовки факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Панова Ірина Вікторівна**, доцент кафедри загальноправових дисциплін факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Панова Оксана Олександрівна**, доцент кафедри адміністративної діяльності поліції факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Пироженко Олександр Сергійович**, професор кафедри соціально-економічних дисциплін комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, адвокат, кандидат юридичних наук, доцент;
- Почусва Валентина Вікторівна**, доцент кафедри іноземних мов факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент;
- Пчеліна Оксана Василівна**, доцент кафедри криміналістики та судової експертології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Резанов Сергій Анатолійович**, доцент кафедри адміністративної діяльності поліції факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Рось Ганна Василівна**, доцент кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Соловйова Олена Євгенівна**, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Федосова Олена Валеріївна**, головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем протидії злочинності Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;
- Шатрава Сергій Олександрович**, професор кафедри адміністративної діяльності поліції факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Черевко Кирило Олександрович**, доцент кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
- Шульга Андрій Михайлович**, професор кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Юхно О.О., Аюпова Р.М., Балац Р.М., Бондаренко О.О., Глобенко Г.І., Лозова С.М., Рось Г.В., Салманов О.В. Методичні рекомендації щодо особливостей проведення допиту свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні.....	355
Грищенко О.В., Юхно О.О., Даниленко А.В., Захарченко О.В., Кочура О.О., Нікуліна А.Г., Рось Г.В., Чича Р.П. Методичні рекомендації щодо особливостей досудового розслідування кримінальних проваджень стосовно застосування примусових заходів медичного характеру.....	367
Ященко А.М., Фелик В.І., Бугайчук К.Л., Даниленко А.В., Ізбаш К.С., Кочура О.О. Методичні рекомендації про особливості кримінального провадження щодо юридичної особи.....	388
Сімонович Д.В., Лозова С.М. Методичні рекомендації щодо проведення одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб.....	432
Степанюк Р.Л., Кікінчук В.В., Лозова С.М., Пчеліна О.В. Методичні рекомендації щодо проведення огляду місця події за участю представників вибухотехнічної лабораторії експертних підрозділів МВС України, Державної служби з надзвичайних ситуацій України, інших експертних служб	448
Левашов О.С., Дягілева Л.Д., Почуєва В.В. Методичні рекомендації щодо навчання іноземної мови майбутніх правоохоронців	466
Левашов О.С., Дягілева Л.Д., Почуєва В.В. Методичні рекомендації з професіоналізації навчання засобами іноземної мови	489
Краснова Н.В. Методичні рекомендації щодо використання рольових ігор на заняттях з іноземної мови	501
Марков В.В., Гнусов Ю.В., Рвачов О.М. Тренінгове заняття «Шахрайство з використанням мережі internet»	512

Марков В.В., Гнусов Ю.В., Онищенко Ю.М. Тренінгове заняття «Шахрайство з платіжними картками» (виявлення пристроїв для незаконного втручання в роботу банкоматів).....	519
* Швець Д.В., Гусаров С.М., Головка О.М., Безпалова О.І., Джа- фарова О.В., Фролов Ю.М., Христинченко Н.П., Завальний М.В., Іванцов В.О., Кобзева Т.А., Панова О.О., Резанов С.А., Резні- кова С.С., Шатрава С.О. Довідник працівника патрульної поліції (інформаційно- довідкові матеріали з адміністративно-правових питань)	524
Гусаров С.М., Безпалова О.І., Головка О.М., Андрійченко Н.С., Джагулов Г.В., Завальний М.В., Марков В.В., Резанов С.А. Пам'ятка працівника патрульної поліції	605
* Безпалова О.І., Джафарова О.В., Шатрава С.О. Пропозиції Харківського національного університету внут- рішніх справ до порядку проходження стажування науково- педагогічними працівниками ВНЗ МВС, які мають спеціальні звання поліції, у практичних підрозділах НПУ та НДЕКЦ відповідно до напрямів підготовки кадрів	621

РОЗДІЛ 2 ПРОЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ, ПРОПОЗИЦІЇ ТА ЗАУВАЖЕННЯ

Гайворонська В.В., Нікітченко В.В., Юхно М.О. Проблеми забезпечення захисником-адвокатом захисту прав, свобод і законних інтересів особи у кримінальному провадженні та шляхи їх вирішення	625
Бандурка О.М., Юхно О.О., Сімонович Д.В., Абламський С.Є. Пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо окре- мих питань накладення арешту на майно з метою усунення корупційних ризиків при його застосуванні».....	665

Юхно О.О., Коровайко О.І., Даниленко А.В., Захарченко О.В. Пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рекомендацій Європейського Союзу з виконання Україною плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно уточнення підслідності органів досудового розслідування»	682
Корж В.П., Слінько С.В., Юхно О.О., Абламський С.Є., Бондаренко О.О., Даниленко А.В., Єдин Р.В., Захарченко О.В., Кочура О.О., Лубенцов А.В., Наумова А.О., Романюк В.В., Рось Г.В., Сичов С.О., Соловійова О.Є. Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до положень чинного Кримінального процесуального кодексу України.....	699
Ільченко О.В., Каєун С.М., Юртаєва К.В. Пропозиції та зауваження до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 187 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за вчинення розбійних нападів», поданого на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України А.Ю. Геращенко (реєстр. № 1189 від 02.12.2014).....	855
Васильєв А.А., Грітчина В.Ю., Пироженко О.С. Пропозиції та зауваження до проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального та Цивільного кодексів України щодо вдосконалення інституту спеціальної конфіскації з метою усунення корупційних ризиків при її застосуванні», поданого на розгляд Верховної Ради Кабінетом Міністрів України (реєстр. № 2541а від 28.08.2015)	858
Салманова О.Ю., Борко А.Л., Джафарова О.В., Фелик В.І., Бугайчук К.Л., Панова І.В. Пропозиції Харківського національного університету внутрішніх справ до проекту Закону України «Про адміністративну процедуру», підготовленого Міністерством юстиції України	861
Марчук М.І. Пропозиції до законопроекту «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України».....	889

Литвинов О.М., Данильченко Ю.Б. Пропозиції та зауваження до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» (реєстр. № 4952 від 12.07.2016)	892
Васильєв А.А., Черевко К.О. Пропозиції та зауваження до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації», розробленого фахівцями Міністерства соціальної політики України із залученням експертів	897
Литвинов О.М., Ільченко О.В., Казначєва Д.В., Северин О.О., Юртаєва К.В. Пропозиції та зауваження до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження кримінальних проступків», поданого народними депутатами України А.А. Кожем'якіним, М.П. Паламарчуком, О.С. Сотник, В.М. Купрієм, А.Л. Палатним, В.А. Іщенко, В.В. Бухарєвим, Р.М. Мацолою, І.В. Мосійчуком, Ю.В. Луценком, П.П. Костенком (реєстр. № 2897 від 19.05.2015)	901
Орлов Ю.В., Авдєєв О.О., Галкін Д.В., Цвіркун Н.Ю., Шульга А.М. Пропозиції та зауваження до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень»	907
Салманова О.Ю., Комзюк А.Т., Юхно О.О., Андрійченко Н.С., Аюпова Р.М., Бугайчук К.Л., Ізбаш К.С., Михайлова Ю.О., Михальський О.О., Моргунов О.А., Резнік О.М., Святокум І.О. Пропозиції Харківського національного університету внутрішніх справ щодо вирішення проблемних аспектів функціонування Національної поліції України та удосконалення нормативної бази її діяльності	914
Безпалова О.І., Джафарова О.В., Шатрава С.О. Пропозиції до проекту Програми територіальної оборони Харківської області на період 2016 – 2017 рр.	951

Кріцак І.В. Щодо необхідності впровадження Положення про органи курсантського та студентського самоврядування у ХНУВС	954
--	-----

**РОЗДІЛ 3
НАУКОВІ РОЗ'ЯСНЕННЯ**

Южно О.О., Абламський С.Є., Балац Р.М., Бондаренко О.О., Глобенко Г.І., Даниленко А.В., Захарченко О.В., Кочура О.О., Нікуліна А.Г., Романюк В.В., Рось Г.В., Терешук С.С., Чича Р.П. Науково-практичний коментар до Закону України «Про Національну поліцію» в частині діяльності слідчих підрозділів органів Національної поліції України	978
* Музичук О.М., Безпалова О.І., Борко А.Л., Джафарова О.В., Христинченко Н.П., Бугайчук К.Л., Джагупов Г.В., Іванцов В.О., Кавун С.М., Моргунов О.А., Резнік О.М., Резнікова С.С., Шатрава С.О. Науково-практичний посібник «Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією»	1032
Васильєв А.А., Пироженко О.С. Наукове роз'яснення щодо наявності/відсутності у вчиненому діянні складу злочину, передбаченого ст. 190 КК України (Шахрайство)	1113
Черевко К.О. Наукове роз'яснення щодо наявності/відсутності у вчиненому діянні складу злочину, передбаченого ст. 436-1 КК України (Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів).....	1120
Черевко К.О. Наукове роз'яснення щодо наявності/відсутності у вчиненому діянні складу злочину, передбаченого ст. 436-1 КК України (Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів)	1123